

Tall og fakta

Denne delen av Tilsynsmeldingen gir oversikt over de viktigste oppgavene fylkesmennene, Helsetilsynet i fylkene og Statens helsetilsyn utfører som tilsynsmyndighet og klageinstans.

Innhold	Klagesaker om manglende oppfyllelse av rettigheter i sosialtjenesten.....	40
	Klagesaker om manglende oppfyllelse av rettigheter i helsetjenesten	41
	Tilsyn med sosialtjenesten	42
	Tilsyn med helsetjenesten.....	43
	Tilsynssaker (enkeltsaker) i helsetjenesten	44
	Meldesentralen	45
	Bruk av nettstedet www.helsetilsynet.no	45
	Innsyn i dokumenter	45
	Pressemeldinger	45
	Rundskriv fra Helsetilsynet.....	45
	Regnskapsresultat 2006.....	45

KLAGESAKER OM MANGLENDE OPPFYLLELSE AV RETTIGHETER I SOSIALTJENESTEN

Tabell 1 Klagesaker etter sosialtjenesteloven behandlet av fylkesmennene – utvikling 2004–2006 og resultat av behandlingen i 2006 på sakstyper

Fylkesmannsembete	2004		2005		2006					
	Behandlede saker	Behandlede saker	Behandlede saker	Behandlede saker	Sosiale tjenester		Økonomisk stønad			
					Behandlede saker	Andel stadfestet (%)	Andel opphevet eller omgjort (%)	Behandlede saker	Andel stadfestet (%)	Andel opphevet eller omgjort (%)
Østfold	548	514	426	72	44%	55%	348	67%	32%	
Oslo og Akershus	2 287	1 278	1 223	227	48%	49%	863	73%	25%	
Hedmark	229	257	208	34	56%	44%	162	90%	10%	
Oppland	205	183	193	46	76%	24%	147	78%	18%	
Buskerud	378	393	384	75	40%	51%	302	80%	17%	
Vestfold	365	318	336	53	51%	49%	266	85%	16%	
Telemark	286	245	188	25	68%	32%	149	90%	9%	
Aust-Agder	110	119	99	42	55%	46%	54	85%	14%	
Vest-Agder	262	168	166	20	75%	25%	144	81%	19%	
Rogaland	634	525	377	43	74%	23%	330	78%	22%	
Hordaland	569	588	506	102	61%	37%	379	76%	22%	
Sogn og Fjordane	111	117	104	33	39%	57%	64	67%	30%	
Møre og Romsdal	256	280	224	51	55%	45%	166	69%	30%	
Sør-Trøndelag	284	223	235	34	47%	50%	194	75%	24%	
Nord-Trøndelag	126	137	95	24	42%	42%	67	73%	25%	
Nordland	314	307	260	51	57%	41%	194	74%	24%	
Troms	245	220	226	55	62%	38%	160	86%	13%	
Finnmark	124	149	101	19	47%	53%	79	70%	30%	
Sum	7 333	6 021	5 351	1 006	54%	44%	4 068	78%	22%	

Prosentsummen blir ikke alltid 100 fordi avviste saker er medregnet blant behandlede saker, men har ikke egen rubrikk i oversikten over resultat av behandlingen.

Klagesaksbehandlingen etter sosialtjenesteloven utgjør en betydelig oppgave for fylkesmennene, selv om det de siste årene har vært en sterk nedgang i antall saker, jf. tabell 1. Samlet behandlet fylkesmennene 5351 saker i 2006. Noe av nedgangen i antall saker skyldes at enkelte saker som fylkesmennene behandler etter annet lovverk er tatt ut av tabellen. Det meste av reduksjonen skyldes sannsynligvis at færre klager på kommunens vedtak. Noe kan også skyldes at klagen i større grad blir tatt til følge i kommunene, slik at sakene ikke blir oversendt Fylkesmannen til klagebehandling.

Tabell 1 og 2 omhandler saker der

enkelpersoner har påklaget vedtak kommunene har fattet etter sosialtjenesteloven, og som Fylkesmannen har behandlet som klageinstans. Omtrent fire av fem klager gjelder økonomisk stønad, de andre handler i hovedsak om sosiale tjenester. Eksempler på saker om økonomisk stønad kan være klage på størrelsen på den løpende økonomiske stønaden eller mer spesifikke klager knyttet til boutgifter, klær, tannbehandling, medisiner, inventar, reise eller andre økonomiske tema. Det kan også gjelde klager knyttet til vilkår som er stilt til utbetalingen eller formen på hjelpen. Eksempler på dette kan være at utbetalingen er gitt som lån, eller at kom-

munen har tatt refusjon i etterbetalt trygd. Klager på sosiale tjenester gjelder særlig omsorgslønn og praktisk bistand, for eksempel at omfanget hjemmehjelp er redusert. En del klager gjelder også støttekontakt- eller avlastningstjenester.

Fylkesmannen stadfestet i 2006 det kommunale vedtaket i 78 prosent av sakene (2004: 74 prosent og 2005: 71 prosent). Andelen stadfestede vedtak er lavest for saker om sosiale tjenester. At kommunenes vedtak ikke blir stadfestet, innebærer at klager får helt eller delvis medhold, enten ved at Fylkesmannen omgjør kommunens vedtak, eller ved at vedtaket oppheves og

saken sendes tilbake til ny behandling, noen ganger med klare instruksjoner til kommunen om å tildele mer.

Fylkesmennene hadde for 2006 krav om å behandle klagesakene innen tre måneder. I 2005 ble 90 prosent behandlet innen fristen, i 2006 85 prosent. Ved inngangen til 2006 var det 841 ubehandlede saker, ved utgangen 878. Det kom inn 5 388 saker i 2006 (i 2005: 6 154 og i 2004: 6 394).

Hovedinntrykket er at fylkesmennene har kontroll på klagesakene etter sosialtjenesteloven.

*Tjenestene er: a) praktisk bistand og opplæring herav BPA (brukerstyrt personlig assistanse)
b) avlastning
c) støttekontakt
d) plass i institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjenester
e) omsorgslønn.

Tabell 2 Klagesaker etter sosialtjenesteloven behandlet av fylkesmennene – klagesaker om sosiale tjenester fordelt på de enkelte tjenester – 2006

Fylke	Tjeneste i sosialtjenesteloven § 4-2 *						Andre bestemmelser i kap. 4	Sum
	a)	BPA	b)	c)	d)	e)		
Østfold	15	7	9	12	3	31	2	72
Oslo og Akershus	57	8	38	32	5	93	2	227
Hedmark	12	6	5	7	4	6	0	34
Oppland	16	3	6	6	0	14	4	46
Buskerud	19	9	10	1	0	43	2	75
Vestfold	18	6	10	6	0	18	1	53
Telemark	8	3	4	3	0	10	0	25
Aust-Agder	9	6	2	13	2	14	2	42
Vest-Agder	3	0	1	2	2	10	2	20
Rogaland	13	3	5	12	0	10	3	43
Hordaland	25	6	17	22	1	33	4	102
Sogn og Fjordane	10	4	3	5	2	13	0	33
Møre og Romsdal	16	6	10	8	2	14	1	51
Sør-Trøndelag	7	0	5	6	0	16	0	34
Nord-Trøndelag	8	1	3	2	3	8	0	24
Nordland	11	5	4	16	3	16	1	51
Troms	10	2	11	9	0	25	0	55
Finnmark	4	0	3	2	0	8	2	19
Sum	261	75	146	164	27	382	26	1 006

KLAGESAKER OM MANGLENDE OPPFYLLELSE AV RETTIGHETER I HELSETJENESTEN

Helsetilsynet i fylket er klageinstans når en person ikke får oppfylt rettighetene som er gitt i pasientrettighetsloven og noen andre lovbestemmelser. Den som har ansvar for tjenesten, skal ha vurdert saken på nytt, før det fremmes klagesak for Helsetilsynet i fylket. Helsetilsynet i fylket kan prøve alle sider av saken. Avgjørelsen fra Helsetilsynet i fylket er endelig.

Økning i antall klagesaker fra 2004 til 2005 skyldes blant annet innføringen av bestemmelsen om rett til syketransport i pasientrettighetsloven. Veksten i antall klagesaker tyder på at det er en voksende bevissthet om pasientrettigheter i befolkningen.

I 346 av de 867 sakene (40 prosent) er det gitt helt eller delvis medhold, eller vedtaket i førsteinstansen er opphevet på grunn av saksbehandlingsfeil og annet. Dette er samme andel som i 2005.

Tabell 3 Klagesaker om manglende oppfyllelse av rettigheter knyttet til helse-tjenesten – antall saker avsluttet av Helsetilsynet i fylkene fordelt på lovbestemmelser sakene er vurdert i forhold til – 2004, 2005 og 2006

Bestemmelse	Bestemmelsen gjelder	2004 ² Antall saker	2005 ² Antall saker	2006 Antall saker	2006 Herav medhold for klageren
Pasientrettighetsloven					
§ 2-1 første ledd	rett til nødvendig helsehjelp fra kommunehelse-tjenesten	32	66	61	26
§ 2-1 annet ledd	rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten	74	138	163	87
§ 2-2	rett til vurdering innen 30 dager	6	25	25	22
§ 2-3	rett til fornyet vurdering	4	3	8	5
§ 2-4	rett til valg av sykehus	9	15	30	14
§ 2-5	rett til individuell plan	10	13	19	13
§ 2-6	rett til syke-transport	67	323	391	57
Kap. 3	rett til medvirkning og informasjon	12	22	19	8
Kap. 4	samtykke til/rett til å nekte helsehjelp	3	1	5	3
Kap. 5 og helsepersonelloven §§ 42, 43 og 44	rett til innsyn, retting og sletting i journal	45	58	60	38
Kommunehelse-tjenesteloven					
§ 2-1	rett til nødvendig helsehjelp	147	188	158	73
Tannhelse-tjenesteloven					
§ 2-1	rett til nødvendig tannhelsehjelp	1	2	2	0
Andre lovparagrafer som gir rettigheter på helseområdet					
Sum vurderinger mot enkeltbestemmelser ¹		434	858	942	
Antall saker ¹		396	775	867	346

¹ Flere av sakene Helsetilsynet i fylkene behandler, omfatter vurderinger opp mot flere rettighetsbestemmelser. Derfor blir summen av vurderinger høyere enn antall saker.

² Tallene avviker noe fra foregående års publiseringer fordi tidligere rapporterte data korrigeres når det oppdages feil og mangler.

TILSYN MED SOSIALTJENESTEN

Tabell 4 Tilsyn med sosialtjenesten – antall systemrevisjoner utført av fylkesmennene i 2004, 2005 og 2006

Fylke	2004	2005	2006
Østfold	7	9	9
Oslo og Akershus	6	16	14
Hedmark	4	10	9
Oppland	4	7	7
Buskerud	8	11	13
Vestfold	3	8	8
Telemark	3	8	6
Aust-Agder	8	7	8
Vest-Agder	5	8	8
Rogaland	3	8	9
Hordaland	5	10	15
Sogn og Fjordane	9	9	9
Møre og Romsdal	6	6	12
Sør-Trøndelag	8	14	11
Nord-Trøndelag	10	7	6
Nordland	10	9	9
Troms	6	8	8
Finnmark	4	5	7
Sum	109	160	168

Systemrevisjoner

Fylkesmennene gjennomførte 168 tilsyn som systemrevisjoner i 2006, jf. tabell 4. Tilsynene ble gjennomført i 155 kommuner og bydeler. I 28 av systemrevisjonene ble det ikke funnet brudd på lov eller forskrift.

Av 168 tilsyn ble 77 ført felles etter både sosial- og helselovgivningen, av Fylkesmannen og Helsetilsynet i fylket.

Fylkesmennene gjennomførte to landsomfattende tilsyn etter veileder fra Statens helsetilsyn i 2006:

- rettssikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor personer med psykisk utviklingshemning – 59 enkelttilsyn
- habiliteringstjenester til barn (både helse- og sosialtjenester) – 40 enkelttilsyn.

Oppsummeringsrapport fra hvert landsomfattende tilsyn publiseres i serien Rapport fra Helsetilsynet.

I alt 69 tilsyn inngår ikke i landsomfattende tilsyn. Virksomhet og tema for disse er valgt

ut fra informasjon Fylkesmannen har om risiko og sårbarhet i eget fylke (se artikkel side 27).

Av de 69 egeninitierte tilsynene gjaldt

- 14 tjenestetilbud til rusmiddelmissbrukere etter sosialtjenesteloven kap. 4
- 12 saksbehandling av hjemmebaserte tjenester.

De øvrige fordeler seg på andre tjenesteområder og temaer.

Per 31. desember 2006 var det fortsatt åpne avvik* ved åtte tilsyn med sosialtjenesten utført i 2005 eller tidligere. Av de åtte gjelder fire ulovlig bruk av tvang og makt overfor psykisk utviklingshemmede, tre tjenester til rusmiddelmissbrukere og ett individuell plan.

*Brudd på lov eller forskrift påpekt i tilsynet der forholdene ikke er brakt i orden.

Tvang og makt overfor mennesker med psykisk utviklingshemning – sosialtjenesteloven kap. 4A

Tabell 5 Tvang og makt overfor psykisk utviklingshemmede – sosialtjenesteloven kap. 4A – antall vedtak m.m. – 2006

Fylkesmannsembete	Kommunenes beslutninger – § 4A–5 tredje ledd bokstav a		Fylkesmannens overprøving av vedtak – § 4A–5 tredje ledd bokstav b og c			Antall dispensasjoner fra utdanningskrav – § 4A–9	Antall stedlige tilsyn – § 2–6
	Antall beslutninger*	Personer beslutningene gjaldt	Antall godkjente vedtak	Antall vedtak ikke godkjent	Personer vedtakene gjaldt		
Østfold	1 000	86	22	3	15	12	6
Oslo og Akershus	3 956	234	73	4	53	46	18
Hedmark	245	48	28	0	28	24	12
Oppland	466	42	54	1	45	45	15
Buskerud	958	47	47	3	23	17	16
Vestfold	435	39	24	0	17	10	5
Telemark	184	47	15	3	8	13	7
Aust-Agder	195	22	9	1	8	0	9
Vest-Agder	747	62	51	0	32	7	18
Rogaland	2 372	102	91	2	57	59	5
Hordaland	10 598	158	160	1	81	76	42
Sogn og Fjordane	607	37	18	4	12	8	14
Møre og Romsdal	1 417	42	71	2	33	30	4
Sør-Trøndelag	1 582	53	37	1	29	12	8
Nord-Trøndelag	99	8	64	0	42	68	17
Nordland	174	24	101	0	41	38	33
Troms	1 478	35	24	1	23	13	5
Finnmark	926	9	9	6	7	8	10
Sum	27 439	1 095	898	32	554	486	244

*Variasjonene henger sammen med hvor gode rutiner kommunene har for å rapportere til fylkesmennene om beslutninger ved bruk av skadeavvergende tvangstiltak i enkeltsituasjoner. Forklaringen kan også være at kommunen rapporterer om et høyt antall beslutninger i en periode før vedtak om bruk av tvang er godkjent.

Rettssikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemning er regulert i sosialtjenesteloven kap. 4A. Fylkesmennene har flere oppgaver i forbindelse med disse lovbestemmelsene, se tabell 5.

Kommunene rapporterer beslutninger om skadeavvergende tiltak i nødssituasjoner (en-

keltsituasjoner) til Fylkesmannen, jf. § 4A–5 tredje ledd bokstav a. Antall beslutninger var 27 439 i 2006 fordelt på 1 095 personer.

Fylkesmannen må godkjenne planlagte skadeavvergende tiltak i gjentatte nødssituasjoner og tiltak for å dekke tjenestemottakerens grunnleggende behov for mat og drikke, påklledning, hvile, søvn, hygiene og personlig

trygghet, herunder opplærings- og trenings-tiltak, jf. § 4A–5 tredje ledd bokstavene b og c. Fylkesmennene godkjente 898 vedtak i 2006. Vedtakene omfattet 554 personer og gjaldt

- 295 planlagte skadeavvergende tiltak i gjentatte nødssituasjoner
- 349 tiltak for å dekke tjenestemottakerens

- grunnleggende omsorgsbehov
- 69 bruk av mekaniske tvangsmidler (19 vedtak hjemlet i bokstav b, 50 i c)
- 176 bruk av inngripende varslingssystemer (47 vedtak hjemlet i bokstav b, 129 i c)
- 9 opplærings- og treningstiltak.

Fylkesmennene ga 486 dispensasjoner fra utdanningskravene som i § 4A–9 stilles til personale som skal gjennomføre tiltak etter § 4A–5 tredje ledd bokstavene b og c.

Fylkesmennene avgjorde én klage på tiltak etter § 4A–5 tredje ledd bokstav a, og forberedte for behandling i Fylkesnemnda for sosiale saker tre klager på tiltak etter § 4A–5 tredje ledd bokstav b og c.

Fylkesmennene gjennomførte 215 stedlige tilsyn med tiltak etter § 4A–5 tredje ledd bokstav b og c, jf. tilsynsplikten i § 2–6 første ledd annet punktum. I tillegg ble det gjennomført 29 andre stedlige tilsyn.

Pålegg

Fylkesmennene har ikke gitt pålegg med hjemmel i sosialtjenesteloven i 2006.

TILSYN MED HELSETJENESTEN

Tabell 6 Tilsyn med helsetjenesten – antall systemrevisjoner utført av Helsetilsynet i fylkene i 2004, 2005 og 2006

Fylke	2004	2005	2006
Østfold	12	10	13
Oslo og Akershus	8	23	23
Hedmark	10	11	10
Oppland	12	7	6
Buskerud	15	12	10
Vestfold	10	11	15
Telemark	11	10	13
Aust-Agder	11	15	14
Vest-Agder	11	8	13
Rogaland	7	11	18
Hordaland	15	23	20
Sogn og Fjordane	11	13	10
Møre og Romsdal	11	12	15
Sør-Trøndelag	11	15	14
Nord-Trøndelag	10	8	12
Nordland	17	14	22
Troms	10	14	14
Finnmark	10	5	7
Sum	202	222	249

I 2006 gjennomførte Helsetilsynet i fylkene 249 tilsyn som systemrevisjon, se tabell 6.

Av disse var

- 157 i kommunehelsetjenesten (i til sammen 138 kommuner og bydeler)
- 87 i spesialisthelsetjenesten
- 5 i andre tjenester

I tillegg kommer to systemrevisjoner og 21 andre tilsyn Helsetilsynet i Rogaland har ført med helsemessige forhold i petroleumsvirksomheten.

Til sammen 77 tilsyn med kommunehelsetjenesten ble ført felles av Fylkesmannen og Helsetilsynet i fylket med både sosialtjenesten og helsetjenesten.

I 35 av 157 tilsyn i kommunehelsetjenesten og 13 av 87 tilsyn i spesialisthelsetjenesten ble det ikke funnet brudd på lov eller forskrift.

Helsetilsynet i fylkene utførte to landsomfattende tilsyn etter veileder fastsatt av Helsetilsynet i 2006:

- habiliteringstjenester til barn (både helse- og sosialtjenester) – 61 enkelttilsyn
- tverrfaglige spesialiserte tjenester til rusmiddelmissbrukere – 25 enkelttilsyn

Oppsummeringsrapport for hvert av de landsomfattende tilsynene publiseres i serien Rapport fra Helsetilsynet.

I alt 115 tilsyn med kommunene inngår ikke i landsomfattende tilsyn.

Av de 115 tilsynene gjaldt

- 21 sykehjem
- 8 tjenester til aldersdemente spesielt
- 16 helsetjenester til hjemmeboende eldre
- 12 helsemessig beredskap
- 11 legevakt

De øvrige fordeler seg på mange tjenestemråder og temaer.

Avvik som er mer enn ett år gamle

Per 31. desember 2006 var det fortsatt åpne avvik* ved 28 tilsyn utført i 2005 eller tidligere. Tilsvarende tall var 40 ved utgangen av 2004 og 30 ved utgangen av 2005. Av de 28 ble ett utført i 1999, ett i 2001, ett i 2003, 11 i 2004 og 14 i 2005. Av de 28 gjelder fire tilsyn med helseforetak mens 24 gjelder tilsyn med en rekke forskjellige tjenester i kommuner.

Helsetilsynet i fylkene følger opp avvik overfor eiere og ansvarlige drivere av tjenestene inntil forholdene er brakt i samsvar med lov og forskrift.

*Brudd på lov eller forskrift påpekt i tilsynet der forholdene ikke er brakt i orden.

Pålegg

Statens helsetilsyn har i 2006 gitt pålegg til syv kommuner og varsel om pålegg til fem kommuner for manglende planer for helsemessig og sosial beredskap. Sakene er behandlet etter kommunehelsetjenesteloven og lov om helsemessig og sosial beredskap.

TILSYNSSAKER (ENKELTSAKER) I HELSETJENESTEN

Tilsynssaker behandlet av Helsetilsynet i fylket

Tilsynssaker er saker Helsetilsynet i fylket behandler på grunnlag av klager fra pasienter og pårørende og andre kilder, som handler om mulig svikt i tjenestene.

I 2006 varierte antall nye saker per 100 000 innbyggere fra 26 i Rogaland og Møre og Romsdal til 86 i Troms. For landet som helhet i 2006 var det 2 333 nye tilsynssaker (50 per 100 000 mot 45 i 2005). 177 av disse ble avvist som åpenbart grunnløse eller foreldet.

Restansen av tilsynssaker (saker under behandling) hos Helsetilsynet i fylkene økte fra 1 016 ved utløpet av 2005 til 1 048 ved utløpet av 2006.

Krav til saksbehandlingstid fastsatt ifm. statsbudsjettet, er at mer enn halvparten av sakene skal være behandlet innen fem måneder. Dette ble oppnådd i ni fylker i 2006, mens 15 fylker klarte kravet i 2005 (Oslo og Akershus telles hver for seg). Kravet ble heller ikke nådd for alle fylkene sett under ett. Kravet gjelder imidlertid ved maksimalt 1 700 nye saker, mens det kom inn 2 333 nye saker i 2006.

Tabell 7 Tilsynssaker ved Helsetilsynet i fylkene – antall avsluttede saker og saksbehandlingstid – 2004, 2005 og 2006

Fylke	Antall avsluttede saker			Andel med mer enn 5 md. behandlingstid i 2006
	2004	2005	2006	
Østfold	116	127	157	79%
Oslo og Akershus	395	295	392	53%
Hedmark	83	91	119	81%
Oppland	79	59	61	38%
Buskerud	115	150	96	52%
Vestfold	84	90	127	34%
Telemark	85	78	96	69%
Aust-Agder	48	59	65	45%
Vest-Agder	67	68	100	40%
Rogaland	111	137	101	48%
Hordaland	136	161	192	42%
Sogn og Fjordane	47	36	47	11%
Møre og Romsdal	71	70	66	74%
Sør-Trøndelag	110	147	124	33%
Nord-Trøndelag	73	52	78	70%
Nordland	94	113	144	55%
Troms	89	74	118	28%
Finnmark	43	70	41	65%
Restanseposjektet ¹	107	117		
Sum	1 953	1 994	2 124	52%
herav avsluttet uten vurdering ²	269	267	340	

¹ På bakgrunn av for lang saksbehandlingstid ved Helsetilsynet i Oslo og Akershus, Østfold og Hedmark overtok Statens helsetilsyn primærbehandlingen av 224 tilsynssaker, kalt restanseprosjektet. Prosjektet ble avsluttet i september 2005.

² Saker avsluttet uten vurdering gjennom å be innklaget å ta kontakt med den som har klagd, for å finne en løsning i minnelighet.

Tabell 8 Rettslig grunn som tilsynssaker ved Helsetilsynet i fylket er vurdert mot – 2004, 2005 og 2006

	2004	2005	2006
Bestemmelse i helsepersonelloven			
Forsvarlighet: oppførsel (§ 4)	202	218	231
Forsvarlighet: undersøkelse, diagnostikk, behandling (§ 4)	1 325	1 361	1 499
Forsvarlighet: medisinerer (§ 4)	171	204	219
Forsvarlighet: annet (§ 4)	246	254	295
Øyeblikkelig hjelp (§ 7)	44	56	39
Informasjon (§ 10)	98	77	97
Organisering av virksomhet (§ 16)	141	150	148
Taushetsplikt, opplysningsrett, opplysningsplikt (kap. 5 og 6)	97	87	103
Pasientjournal (§§ 39–41)	264	207	267
Egnethet: rusmiddelmissbruk (§ 57)	46	40	32
Egnethet: andre forhold (§ 57)	74	51	52
Bestemmelse i spesialisthelsetjenesteloven			
Plikt til forsvarlighet (§ 2–2)	294	378	382
Andre pliktgrunnlag	476	480	533
Sum vurderingsgrunnlag¹	3 478	3 563	3 897
Antall saker med vurdering ¹	1 684	1 727	1 784

¹ Flere av sakene Helsetilsynet i fylkene behandler omfatter vurderinger opp mot flere bestemmelser. Derfor blir sum vurderingsgrunnlag høyere enn antall saker.

Tilsynssakene er ofte sammensatt. Tabell 8 viser at hver sak har mer enn to vurderingsgrunnlag i gjennomsnitt. Forsvarlig virksomhet er det temaet som oftest blir vurdert. Derneft kommer vurderinger knyttet til plikten til å føre pasientjournal. Sakene som angår rusmidler og andre spørsmål om egnethet, er få, men sakene ender ofte med reaksjon fra Statens helsetilsyn.

Tilsynssaker behandlet av Statens helsetilsyn

Statens helsetilsyn behandler de alvorligste tilsynssakene, som blir sendt over fra Helse-tilsynet i fylket. I 2006 avsluttet Statens helsetilsyn 252 saker, og det kom inn 257 nye saker. I 184 saker ble det gitt reaksjon til helsepersonell, deriblant 71 tilbakekall av autorisasjon og 72 advarsler. I 17 saker ble autorisasjonen suspendert under behandling av saken. Tilsynssaker behandlet av Statens helsetilsyn er omtalt i egen artikkel på side 11, der det også finnes statistikk.

MELDESENTRALEN

Meldesentralen i Helsetilsynet er en database over registrerte hendelser som er meldt i henhold til spesialisthelsetjenesteloven § 3–3. Meldeplikten pålegger helseinstitusjoner å gi skriftlig melding til Helsetilsynet i fylket om betydelig personskade eller hendelser som kunne ha ført til betydelig personskade på pasient som følge av ytelse av helsetjeneste eller ved at en pasient skader en annen.

Årsrapporten fra Meldesentralen for 2005 oppsummerer erfaringer basert på innmeldte hendelser. Per 1. september 2006 var det registrert 1 902 meldinger om hendelser som fant sted i 2005. Cirka en tredjedel av meldingene (34 prosent) gjelder betydelig personskade mens over halvparten av meldingene (52 prosent) gjelder forhold som kunne ha ført til betydelig personskade.

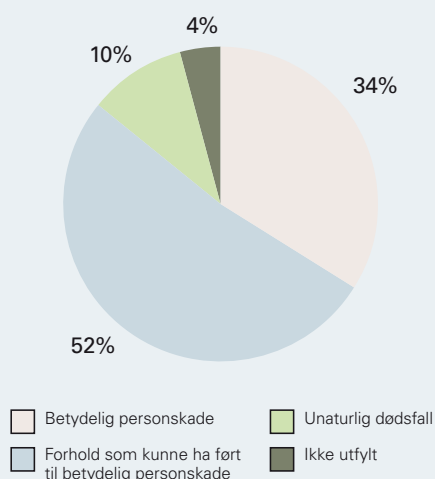
Det er registrert 191 meldinger om unaturlig dødsfall (ti prosent av meldingene med hendelsesdato i 2005). Tjueåtte prosent av disse hendelsene fant sted innen psykisk helsevern. Fem prosent hadde feil ved bruk av legemidler som årsaksforhold.

Sju prosent av meldingene omhandlet hendelser knyttet til fødsler. I 79 prosent av de meldingene som gjaldt fødsler, omhandlet hendelsen kvinnen, og i 21 prosent omhandlet hendelsen barnet. Det er registrert fem tilfeller av unaturlig dødsfall hvor barnet døde under fødsel.

Bare én prosent av meldingene omhandlet hendelser knyttet til blod, blodprodukter og blodtransfusjon. Ingen av disse sakene gjaldt unaturlig dødsfall.

Fjorten prosent av meldingene omhandlet hendelser fra psykisk helsevern, og 63 prosent av disse gjaldt hendelser knyttet til selvpåførte skader, selvmord og selvmordsforsøk.

Figur 1.
Andel meldinger med hendelsesdato i 2005 fordelt på skadegrad (n=1902)

BRUK AV NETTSTEDET

www.helsetilsynet.no

Nettstedet hadde i 2006 ca. 1 065 000 besøkende (2005: 650 000) og ca. 4,2 mill sidevisninger (2005: ca. 3,0 mill). De mest populære stoffkategoriene er (antall sidehenvisninger i parentes)

- publikasjoner (1 240 000)
- tilsynsrapporter (898 000)
- Helsetilsynet i fylkene (432 000)
- regelverk (318 000)

INNSYN I DOKUMENTER

Helsetilsynet fikk 3 009 bestillinger på innsyn i dokumenter fra de presseorganene som deltar i Elektronisk PostJournal (EPJ) i 2006. For 2005 var tallet 2 265, for 2004 2 136 og for 2003 ca. 1 700.

Presseomtale i 2006 er omtalt i egen artikkel på side 37.

PRESSEMELDINGER

9/2006 Anne Karen Jenum tildeles Karl Evang-prisen

8/2006 Årets Karl Evang-seminar: Vold mot barn, en utfordring for hjelpeapparatet

7/2006 Nå kan du foreslå kandidater til Karl Evangs pris

6/2006 Kosmetisk kirurgiske klinikker bryter regelverket

5/2006 Hvem blir utsatt for tvang i psykisk helsevern?

4/2006 Alvorlige mangler ved diskresjon og journalføring i kirurgien

3/2006 Har langvarige og sammensatte behov – får et stykkevis og delt tjenestetilbud?

2/2006 Pressekonferanse om Tilsynsmelding 2005

1/2006 Flere reaksjoner fra Helsetilsynet

RUNDSKRIV FRA HELSETILSYNET

Statens helsetilsyn utga ingen rundskriv i 2006.

REGNSKAPSRESULTAT 2006

Tabell 11 Regnskapsresultat 2006 – budsjettkapitlene 721 og 3721 Statens helsetilsyn (1000 kroner)

Kategori inntekt / utgift	Budsjett	Regnskap	Avvik
Faste lønnsutgifter	39 927	39 135	792
Variable lønnsutgifter	5 454	6 228	÷774
Drift av bygninger (husleie, renhold, strøm, vakthold m.m.)	8 791	8 910	÷119
Andre utgifter	16 715	15 696	1 019
Sum utgifter	70 887	69 969	918
Inntekter	÷2 369	÷3 155	786
Netto utgift / mindreforbruk	68 518	66 814	1 704

Utgiftene til klagebehandling og tilsyn ved Helsetilsynet i fylkene og fylkesmennene blir dekket under budsjettkapittel 1510 Fylkesmannsembetene.